Finansrapport 2015

BÆRUM KOMMUNE

FINANSRAPPORT 2015

Innhold

Innledning 4

1 Forvaltningsfondet – årsberetning 2015 5

2 Kortsiktig likviditet 12

3 Gjeldsporteføljen 14

4 Stresstest 19

5 Vedlegg - forvaltningsfondet 20

5.1 Årsregnskap 20

5.2 Revisjonsberetning 24

5.3 Avkastningsrapport 26

Foto (forside): Ragnhild Hoem

FINANSRAPPORT 2015
Bærum kommune

Innledning

Finansrapporten omhandler kommunens finansielle resultater og finansielle risiko. Finansrapporten er utarbeidet for å gi en samlet rapportering for året i henhold til kommunens finansreglement, vedtatt 18.06.2014. Den supplerer kommunens årsrapport på finansområdet og tar for seg porteføljenes avkastning for 2015, markedssituasjonen, og status for risiko ved årets utgang.

Finansforvaltningen har vært ført innenfor finansreglementets rammer for finansiell risiko i 2015. Gjeldende reglement for året ble sist revidert i juni 2014. I januar 2016 var finansreglementet gjenstand for ny revisjon, som vil være styrende for virksomheten i 2016.

Det har ikke vært spesielle hendelser vedrørende forvaltningen av midlene. Den langsiktige forvaltningen ga en beskjeden avkastning på 0,6 prosent (12 millioner kroner), og var derved lavere enn budsjettert. I samsvar med vedtatt bruk av fondet ble den budsjetterte finansieringen av investeringer fra fondet fulgt opp. Samlet forvaltet kapital ble derved redusert med 33 mill., og fondets verdi var 2 269 mill. ved utgangen av året. Det har ikke vært vesentlige endringer i strategien eller risikoen i fondet i 2015. Det er en langsiktig målsetting at realverdien i fondet skal opprettholdes, og verdien av fondet lå 22 mill. under målet i 2015.

Kommunen har god likviditet. Midlene har vært plassert til lav risiko, hovedsakelig på innskuddskonto. Gjeldsporteføljen utgjorde 7,1 milliarder kroner ved utgangen av 2015. Porteføljen har en gjennomsnittlig rentebindingstid på 2,4 år og høy sikringsgrad.

Ved dagens posisjonering er det beregnet et mulig tap på 270 millioner kroner ved en stresstest, der en ser på virkningen dersom flere uheldige markedsendringer skjer samtidig. Stresstesten gir et uttrykk for finansforvaltningens samlede finansielle risiko.
Av det potensielle tapet er 61 mill. knyttet til motpartsrisiko (mulig tap som følge av mislighold/konkurs hos den en handler med) på innskudd. 31 mill. gjelder renterisikoen ved gjeld og innskudd. De resterende 178 mill. gjelder forvaltningsfondet. Fondet har opparbeidet en betydelig bufferkapital. Det innebærer et godt vern for de øvrige budsjettområder mot svingninger i forvaltningsfondets avkastning.

Erik Kjeldstadli

Rådmann
Mars 2016

1 Forvaltningsfondet – årsberetning 2015

Hovedpunkter:

- Forvaltningsfondets avkastning 2015 er 12 mill. (0,6 prosent) som er 78 mill. lavere enn budsjettert
    - Aksjeporteføljen ga 0,8 prosent, mens obligasjonene ga 0,3 prosent avkastning
- Gjennomsnittlig avkastning siden oppstart i år 2000 er 5,0 prosent
- Fondet totalt utgjør 2 269 mill. ved utgangen av 2015, herav bufferkapital på 740 mill.
- Fondets bufferkapital er redusert med 33 mill. ved at netto avkastningen på 12 mill. er tilført og at 45 mill. er benyttet til finansiering av kommunale investeringer
- Fondets realverdi er 22 mill. under målet om å opprettholde realverdien fra 2002
- KLP overtok aksjeforvaltningen ved utgangen av oktober.

INNLEDNING

Bærum kommunes forvaltningsfond (BKFF) ble etablert i juni 2000 som et kommunalt fond og utgjør kommunens langsiktige aktiva. Fondet har egen regnskapsføring og er underlagt ordinær kommunal revisjon.

BKFFs formål er å forvalte frigjort kapital fra salg av ulike kommunale virksomheter og forøvrig andre midler etter kommunestyrets vedtak. Midlene skal plasseres og forvaltes i henhold til en langsiktig strategi vedtatt av kommunestyret og bidra til å sikre innbyggerne i Bærum kommune et langsiktig godt tjenestetilbud.

Fondets verdi 31.12.2015 var 2 269 millioner kroner. Avkastningen i 2015 var 0,6 prosent og det regnskapsmessige overskuddet 11,6 mill. Det ble i desember 2015 overført 45 mill. fra fondet til finansiering av investeringer. Ved inngangen til 2015 utgjorde forvaltningsfondet 2 302 mill.

Det har ikke vært spesielle avvik knyttet til forvaltningen av fondet i 2015. Forvaltningen har vært ført i henhold til reglene i finansreglementet.

ORGANISASJON / FORVALTNING

Den operative driften i fondet har vært videreført i henhold til de vedtatte retningslinjene.

Forvaltningen av aksje – og obligasjonsporteføljene er satt ut til eksterne forvaltere etter offentlige anbudskonkurranser. Det er gjennomført anbudskonkurranse for forvaltning av hele den globale aksjeporteføljen i 2015.

Den globale aksjeporteføljen forvaltes av:

- KLP

Fondets obligasjonsporteføljer forvaltes av:

- DNB
- Nordea

Fondet har i tillegg følgende gjeldende avtaler med eksterne tjenesteleverandører, alle inngått etter offentlige anbudskonkurranser (sist i 2015):

- Grant Thornton Norway (regnskapstjenester)
- RSM Norge (kontrolltjenester)
- Mercer (Norge) AS (investeringsrådgivning og fondsledelse)

KLP overtok aksjeforvaltningen fra Northern Trust i månedsskiftet oktober/november. Samtidig ble aksjeforvaltningen endret fra direkte eie til fond. Valutasikringen av aksjeporteføljen gjøres likevel utenom fondet. Samtidig ble Northern Trust faset ut som depotbank. Pr 31.12 er alle forvaltningsfondets verdipapirer deponert i Verdipapirsentralen, både norske obligasjoner og fondsandelene i KLP.

KLP har ansvar for at aksjeforvaltningen skjer i henhold til etiske retningslinjer. KLPs kriterier samsvarer godt med forvaltningsfondets vedtatte etiske kriterier, og omfatter også kullselskaper, se kommunestyresak nr. 006/16. Totalt er 125 selskaper ekskludert. For oversikt over de aktuelle selskapene som er ekskludert vises det til KLPs nettsider, www.klp.no (https://www.klp.no/om-klp/samfunnsansvar/ansvarlige-investeringer).

Virksomheten i fondet og regnskapsførselen revideres av Bærum kommunerevisjon på linje med andre kommunale aktiviteter.

REDEGJØRELSE FOR MARKEDSUTVIKLINGEN I 2015

Inngangen til 2015 så meget lovende ut og optimistene spådde at vi kunne få en synkronisert vekst i alle verdensdeler, med USA og Kina som lokomotiver. Slik ble det ikke. Kinas omlegging fra en investeringsøkonomi, hvor over 50 prosent av BNP investeres i nye bedrifter og infrastruktur, til en mer konsumorientert økonomi fikk drastisk effekt på etterspørselen etter råvarer og råvareprisene stupte. USA hadde en brukbar vekst, som absorberte mer arbeidskraft, men lønnsveksten sto på stedet hvil som den har gjort nå i mer enn 10 år.

I Europa opplevde vi en bedre utvikling i økonomien enn fryktet. Veksten kom overaskende i land som Irland, Frankrike, Spania og Sverige. Vekstlandene (Emerging Market) hadde på grunn av lav etterspørsel etter råvarer og lave priser et vanskelig år, og det føyer seg inn i

rekken av flere etter finanskrisen i 2008. De store råvareprodusentene som Brasil, Russland og Sør-Afrika opplevde en nedgang i BNP.

Inflasjonen forble lav i nesten alle land. Økende produksjonskapasitet og lav etterspørselsvekst med lav utnyttelsesgrad i industrien, gav produsentene ingen rom for prisøkning. Rikelig med arbeidskraft i vekstmarkedene og lave råvarepriser vil sannsynligvis holde inflasjonen lav i de fleste landene – lenge.

Store endringer i valutakursene skapte store prisvariasjoner landene mellom. Spesielt var det merkbart i USA og Storbritannia hvor USD og GBP styrket seg betydelig i forhold til andre viktige valutaer. Konkurransen fra utlandet kan være forklaringen på at veksten i disse to landene ble noe lavere enn forventet.

På grunn av utsikter til nær null prosent avkastning på sikre rentepapirer har investorer som normalt har holdt stabile allokeringer kommet ut i markedet. Kapitalforvalterne opplevde store endringer i forvaltningsvolumet, av positiv og negativ art, avhengig av forvaltningsstrategien.

Sentralbankenes adferd i rentemarkedet har preget rentesettingen og omsetningen av rentepapirer i så å si hele den vestlige verden, da også den europeiske sentralbanken har intervenert ved oppkjøp av obligasjoner i annenhåndsmarkedet i 2015.

Finansmarkedene fikk i annet halvår føle virkningene av at myndighetene i den vestlige verden vil innføre regelendringer for banker og forsikringsselskaper med virkning fra 2016. Direkte reguleringer, økt egenkapitalkrav og stresstestkrav til soliditet har en fundamental innvirkning på bankenes adferd og dermed på tilgang og prising på finansielle instrumenter. De viktigeste virkningene er

- Lavere utlån og høyere krav til kredittverdighet
- Redusering av market-maker funksjonen for finansielle instrumenter
- Mindre interbankopplåning/plassering

Dette vil skape mindre likviditet, større volatilitet, høyere kreditmarginer og lavere kvalitet på rentepapirene. Man må derfor regne med at det fortsatt vil være stor turbulens i rentemarkedene.

Aksjemarkedene gikk ut av 2015 på omtrent samme nivå som i starten av året. Det var imidlertid store svingninger gjennom året. Aksjer i basisindustrier og råvarer var de store taperne. Dette har gått utover vekstlandenes aksjer som nå har hatt en 5 års sammenhengende nedgang og som er blitt meget rimelige målt med price/earning- ratio.

Den norske økonomien fikk føle effekten av oljeprisfallet og hardest gikk det utover oljerelaterte selskaper og obligasjonsinvestorene i «high yield» markedet. Norges Bank utsatte i desember forventet nedsettelse av styringsrenten (0,75%). Beslutningen ble hjulpet av overraskende svak norsk kronekurs (NOK) og frykten for at boligprisene skulle stige ytterligere hvis renten ble lavere. De fleste økonomene forventer neste rentereduksjon i mars 2016. En ytterligere rentenedsettelse er forventet i juni 2016.

Det er i 2016 forventet at bankreguleringen og pengemarketslikviditeten vil skape store svingninger i rentemarkedet både i basisrenten og i kredittmarginene. Selv med en svak NOK, vil importert inflasjon være beskjeden og sammen med forventet lav lønnsvekst skulle den generelle prisveksttrenden ikke være til hinder for rentenedsettelser.

I det norske aksjemarkedet opplevde investorene i lakseoppdrett og annen konkurransedyktig eksportindustri god kursutvikling drevet av økt omsetning og lave NOK-kurser som skapte rekordresultater. Denne trenden ser ut til å holde seg inn i 2016. Det forventes at shipping og oljerelatert industri vil fortsette nedgangen.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET 2015

Netto finansinntekter utgjorde 15,2 millioner kroner. Driftskostnader utgjorde 3,6 mill. og besto av administrative kostnader, valutasikring og kostnader til fondsforvaltningen. Driftsresultatet endte på 11,6 mill. Dette er 78,4 mill. lavere enn budsjettert resultat for 2015 på 90 mill. Årsregnskap og revisjonsberetning er vedlagt.

I tabellen nedenfor vises resultatet for årene 2014 og 2015:
Alle tall i løpende millioner kroner.

	2015	2014
Netto finansinntekter	15,2	150,3
Sum driftskostnader	-3,6	-3,2
Årsresultat	11,6	147,1

Årets overskudd på 11,6 mill. er i helhet overført til fondets bufferkapital.

I desember 2015 ble det overført 45 mill. fra fondet til finansiering av investeringer i samsvar med kommunestyrets budsjettvedtak. Netto endring av bufferkapitalen ble derved -33,4 mill. Prinsippet om jevn overføring fra fondet innebærer at størrelsen på forvaltningsfondet kan variere fra år til år. I kommunestyresak 14/06 «Prinsipper for bruk av forvaltningsfondet» var intensjonen at fondets realkapital på lang sikt skal opprettholdes. Realverdien ble da fastsatt til 1 804 mill. 2002-kroner. Prinsippet ble videreført ved behandlingen av finansreglementet i 2012. Dette tilsvarer 2 293 mill. i 2015-kroner. Fondet har derved en underdekning på 22 mill. ved utgangen av 2015, i forhold til det langsiktige målet om å opprettholde realverdien av fondet. Totalt er det siden oppstart foretatt nominelle uttak på 863 mill.. Disse midlene er disponert til finansiering av realinvesteringer i kommunen.

BKFFs fondsmidler pr 31.12.2015 var på totalt 2 269 mill. Midlene var plassert i utenlandske aksjer, norske obligasjoner og i bank. Muligheten til å investere i internasjonale obligasjoner har ikke vært benyttet. Rådmannen vurderer egnet tidspunkt for implementering av dette.

I grafene nedenfor vises balansen i millioner kroner pr 31.12.15 og 31.12.14 fordelt på hovedposter:

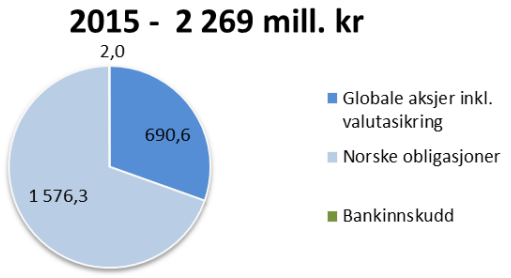

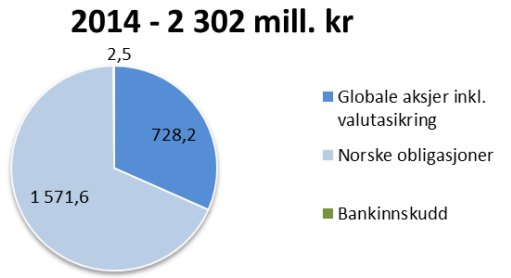

AVKASTNING AV FONDETS PLASSERINGER I 2015

Norske obligasjoner ga en avkastning på 0,3 prosent, som er 1,0 prosentpoeng lavere enn referanseindeks for obligasjoner. Utenlandske aksjer hadde en avkastning på 0,8 prosent, som er 0,2 prosentpoeng høyere enn referanseindeks for aksjer. Bankinnskudd ga en avkastning på 2,6 prosent, som er 1,7 prosentpoeng høyere enn referanseindeks for bankinnskudd.

Samlet avkastning i 2015 ble 0,6 prosent. Fondet hadde en mindreavkastning på 0,8 prosentpoeng i forhold til de referanseindeksene fondet måles mot. Dette skyldes primært mindreavkastning på den norske obligasjonsporteføljen, der referanseindeksen kun består av statspapirer mens forvaltningsmandatet ikke er begrenset av sektor, men av kredittkvalitet.

Aksjeandelen lå ved hver kvartalsslutt i 2015 innenfor båndet for rebalansering på +/- 3 prosent. Det ble derfor ikke gjennomført noen rebalanseringer i løpet av året.

I tabellen nedenfor vises utviklingen gjennom året.

	Jan-Mar	April-Juli	Aug-Des	Hele 2015	Referanseindekser 2015
Aksjer	3,8 %	2,3 %	-5,0 %	0,8 %	0,6 %
Obligasjoner	0,2 %	0,6 %	-0,5 %	0,3 %	1,3 %
Bankinnskudd	0,7 %	0,9 %	1,0 %	2,6 %	0,9 %
Total	1,5 %	1,2 %	-2,1 %	0,6 %	1,3 %

Avkastningen er beregnet i henhold til bransjestandard ved at det beregnes månedsavkastning for hver aktivaklasse separat. Totalavkastning beregnes ved å vekte delavkastningene sammen med inngående verdier. Årsavkastning beregnes ved at månedsavkastningene multipliseres sammen.

Avkastningen måles mot følgende markedsindekser:

- Utenlandske aksjer: Morgan Stanley Capital International All Country, valutasikret til NOK
- Norske obligasjoner: Oslo Børs Statsobligasjonsindeks med 2 års durasjon
- Bankinnskudd: Oslo Børs Statsobligasjonsindeks med 0,25 års durasjon

I grafen nedenfor vises avkastningsresultatene for året samlet.

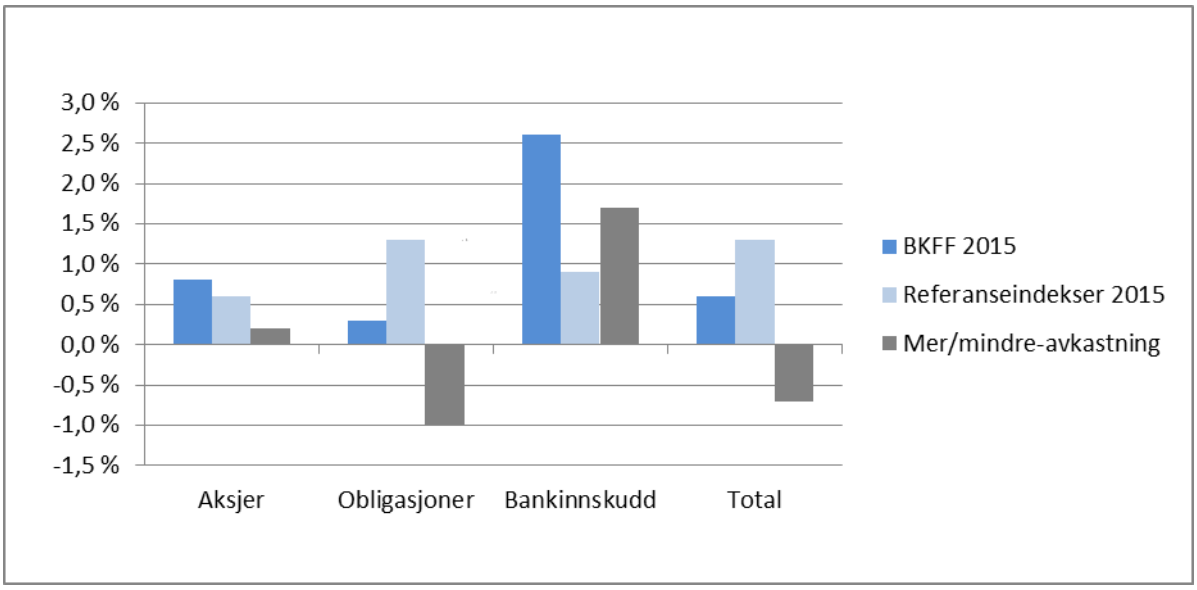

Det vises for øvrig til vedlegg med den månedlige utviklingen i avkastning gjennom året.

INVESTERINGSRISIKO

Fondets investeringsrisiko styres av hvor mye som plasseres i ulike aktivaklasser (absolutt risiko) og gjennom forvalteravtaler som regulerer forvalternes frihetsgrader (relativ risiko).

Nivået på absolutt risiko er bestemt gjennom kommunestyrets vedtak om inntil 30 prosent i utenlandske aksjer og minst 70 prosent i norske obligasjoner. Det er vedtatt et bånd på +/- 3 prosent hvor porteføljevektene kan avvike fra de vedtatte strategiske vektene. I tabellen nedenfor vises fondets fordeling ved årsslutt sammenlignet med kommunestyrets vedtatte strategi inkludert frihetsgrader (rebalanseringsbånd):

	%-vis fordeling	Strategi	Øvre grense	Nedre grense
Bankinnskudd	0,1 %			
Globale aksjer	30,4 %	30,0 %	33,0 %	27,0 %
Norske obligasjoner	69,5 %	70,0 %	73,0 %	67,0 %
Sum	100,0 %	100,0 %		

Fondets absolutte risiko, målt med årlig standardavvik de siste 36 månedene, var 3,8 prosent. Standardavviket er et mål på hvor mye avkastningen svinger rundt gjennomsnittsavkastningen. Med en forventet avkastning på 4,2 prosent vil dette si at i 2 av 3 år vil fondets avkastning ligge mellom 0,4 prosent og 8,0 prosent. Man antar her at avkastningen er normalfordelt.

Fondets bufferkapital pr 31.12.2015 var 740 millioner kroner av total fondsverdi på 2 269 mill.. Dette tilsvarer 33 prosent av fondets kapital. Rådmannens vurdering er at fondets investeringsrisiko er forsvarlig i forhold til bufferkapitalen.

Den relative risikoen (risiko i forhold til markedene) for fondets porteføljer er lav. Aksjeforvaltningen er indeksnær, dvs. at avkastning er tilnærmet den samme som aksjemarkedet totalt. Dette oppnås ved å investere i en bred portefølje med mange aksjer. Den relative risikoen, målt ved tracking error (standardavvik til differanseavkastningen), var 0,4 prosent for aksjeporteføljen i Northern Trust og 0,1 prosent for KLPs aksjefond.

For de to obligasjonsporteføljene styres risikoen primært ved begrensninger på rentedurasjon (obligasjonens effektive løpetid) og minimum kredittrating. Den gjennomsnittlige ratingen på obligasjonsporteføljen er A, noe som er innenfor minimumsgrensen på A- i finansreglementet. Nedenfor vises det hvordan obligasjonsbeholdningene samlet var investert sammenlignet mot de vedtatte begrensningene:

	Faktisk	Minimum	Maksimum
Durasjon	1,8 år	0 år	4,0 år
Renteporteføljens gjennomsnittlige kredittrating	A	A-	

I figuren nedenfor vises renteporteføljens fordeling på ulike ratingkategorier.

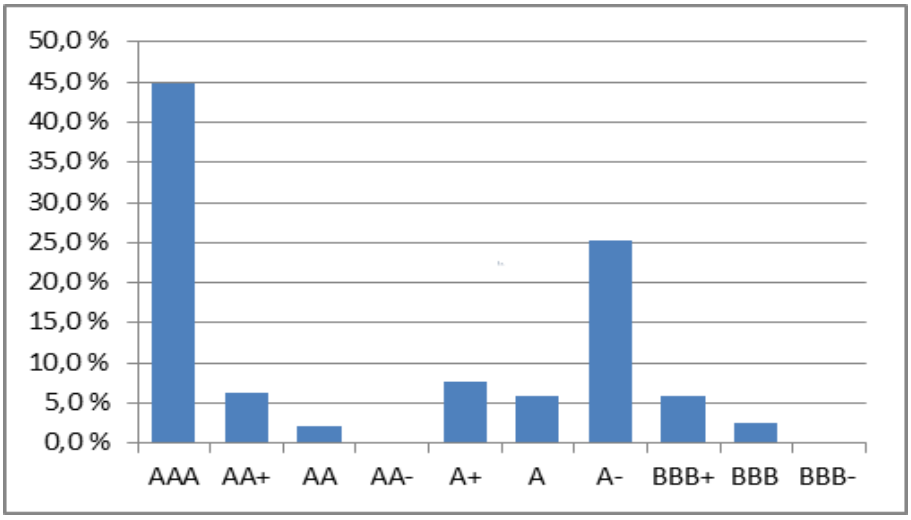

Finansreglementet setter, i tillegg til de over nevnte rammer, en øvre grense på 6 år for kredittens løpetid. Obligasjonsporteføljen hadde per 31.12 en gjennomsnittlig kredittdurasjon på 3 år.

VIRKSOMHETEN I 2016

Fondets virksomhet vil videreføres innenfor vedtatte retningslinjer. Kommunen behandlet sak om økt aksjeandel (40%) i januar 2016, og dette vedtaket vil implementeres i løpet av året.

I tillegg vurderes det å implementere globale obligasjoner.

2 Kortsiktig likviditet

Hovedpunkter:

- God likviditet gjennom året, i gjennomsnitt 1 074 mill., og høyere enn i 2014.
- Totalt 1 512 millioner kroner per 31.12.2015
- Kun ordinære bankinnskudd, i DNB og Danske bank, i siste halvår.
- Det føres daglig kontroll mot finansreglementets tak på innskudd i hovedbanken på 1,5 milliarder kroner. Fastsatt rutine innebærer at overskytende innskudd i hovedbanken overføres alternativ bank påfølgende dag, og er inntruffet 24 ganger.
- Ingen avvik/brudd.

AVKASTNING

Gjennom året har bankinnskudd vært den dominerende plasseringsformen. Avkastningen på kommunens ordinære innskudd er avtalt gjennom kommunens hovedbankavtale i DNB, og utgjør 3 måneders NIBOR rente med påslag av en avtalt margin. Inneværende avtaleperiode utløper februar 2016. Avkastningen for året var cirka 2,6 prosent. Danske Bank er i tillegg benyttet for innskudd. Fastsatt rutine innebærer at overskytende innskudd i hovedbanken overføres alternativ bank påfølgende dag.

Pengemarkedet ga en avkastning på 0,9 prosent i første halvår, innen plasseringen ble avviklet 12.06.2015. Det er 0,2 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen (DNB Money Market 3M).

	Verdiutvikling (tall i 1000 kr)						Avkastning (hiå)	
	Markedsverdi				Endring		Portefølje	Indeks [2]
Aktivaklasse	**31.12.14**	**31.03.15**	**31.07.15**	**31.12.15**	**aug-des**	**Hittil i år**	**Avk. %**	**Avk. %**
Bankinnskudd - ordinære	1 159,9	553,4	950,7	1 511,8	561,1	351,9	2,6	1,3
Bankinnskudd - særvilkår	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		1,3
Pengemarkedsfond (til 12.6))	55,6	55,8	0,0	0,0	0,0	-55,6	0,9	0,7
Direkte eide verdipapirer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Sum kortsiktig likviditet [1]	**1 215,5**	**609,1**	**950,7**	**1 511,8**	**561,1**	**296,3**		

[1] Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

[2] Avkastningen sammenlignes mot referanseindeks: DNB Money Market 3M (pengemarkedsfond) og 3 mnd Nibor (bankinnskudd).

MARKEDSUTVIKLINGEN I 2015

Usikkerhet og svak utvikling i verdensøkonomien har holdt rentene lave også i 2015. Året startet med rentefall og volatiliteten (svingningene) kom tilbake. Det ble betydelig økninger i kredittspreader (rentemargin over basisrente, hensyntatt låntakers soliditet). Gjennom året falt norske korte renter 0,4 prosentpoeng (NIBOR 3 måneder), mens styringsrenten ble satt ned 0,5 prosentpoeng til 0,75 prosent. Lange renter (10 års swaprente) falt kun ned 0,05 prosentpoeng.

I andre halvår kom den største kredittspreadutgangen siden 2011 og finanskrisen. Spreadutgangen var blant annet et resultat av fallende likviditet i markedet, bankenes

manglende vilje/evne til å være "market makers", Kommunalbankens utlånsstopp og at investorer trakk seg ut av norske renter. Volumet på utstedelser av rentepapirer falt 19 prosent fra 2014 til 2015 (Jfr. Alfred Berg).

SAMLET LIKVIDITETSUTVIKLING

Likviditeten økte 296 mill. i 2015, se tabellen over og figur over likviditetsutviklingen. I gjennomsnitt var daglig likviditet cirka 1 milliard kroner. Viktige årsaker til dette er godt netto driftsresultat og ubenyttede lånemidler.

Samlet låneopptak for året ble omtrent som budsjettert. Da det ble forsinkelser i gjennomføringen av planlagte investeringer for året, gjenstod 239 mill. i ubenyttede lånemidler etter finansiering av investeringene. Til sammenligning var det i 2014 ingen ubenyttede lånemidler. Låneopptak til ordinære investeringer ble gjennomført tidligere på året enn i 2014.

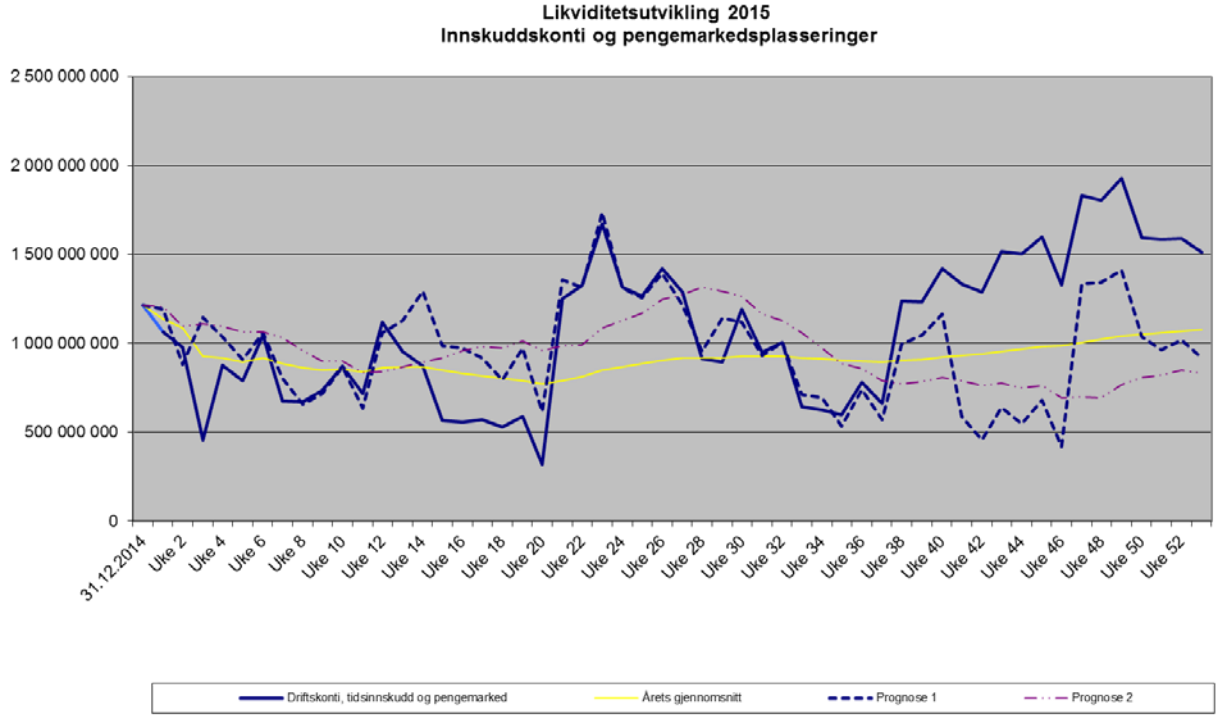

AVTALER OG RAMMER

Forvaltningen av kortsiktige midler er gjennomført innenfor rammene av gjeldende finansreglement. En pengemarkedsplassering på 55 mill. ble avviklet i juni 2015.

Innskuddene har i perioder ligget over1,5 milliarder kroner, og i henhold til finansreglementet er overskytende flyttet fra DNB til Danske Bank. I 2015 har sluttsaldo i hovedbanken ligget over grensen tilsammen 5 dager i perioden januar til juli (Økonomimelding 2) og 19 dager i siste periode (august til desember). Nedjustering av volumet er foretatt påfølgende virkedag. For øvrig er det ikke foretatt andre plasseringer av ledig likviditet i 2015.

Gjeldende avtaleperiode med hovedbanken utløper i februar 2016. Etter å ha gjennomført en ny konkurranse ble det inngått avtale med DNB for en ny periode.

Motpartsrisiko mot største motparter, hoved- og sekundærbank, inngår i stresstesten som følger i eget kapittel. Resultatet viser at forvaltningen av en betydelig bankbeholdning representerer en potensiell finansrisiko.

3 Gjeldsporteføljen

Hovedpunkter:

- Totalt 7 108 millioner kroner per 31.12.2015
- Gjennomsnittlig rentebindingstid er 2,4 år
- Kommunalbanken er største långiver, og står bak 58 prosent av gjeldsporteføljen
- Porteføljen består i hovedsak av serielån som nedbetales over lånenes løpetid
- Korte lån som skal refinansieres innen ett år utgjør 800 mill. per 31.12.2015
- Synkende rentenivå, og gjennomsnitt på 2,6 prosent for gjeldsporteføljen per 31.12

LÅNEVOLUM OG MOTPARTER

Bærum kommunes gjeldsporteføljе utgjorde 7 107,6 millioner kroner pr 31.12.15, en økning på 394,4 mill. fra 2014. Største långiver er Kommunalbanken (58 %). Husbanken og kortere lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet (via DNB og Nordea) er de øvrige motparter, og står for henholdsvis 23 % og 19 % av innlånene.

Lånegjeld Mill. kr	**31.12.2014**	**31.03.2015**	**31.07.2015**	**31.12.2015**	**Endring2015 (nye lån/avdrag)**
Kommmunalbanken	4 502,3	4 339,4	4 225,6	4 104,9	-397,4
Husbanken	1 440,9	1 462,7	1 549,2	1 652,7	211,8
Sertifikat-/obligasjonslån	770,0	770,0	1 050,0	1 350,0	580,0
Sum innlån	**6 713,3**	**6 572,0**	**6 824,8**	**7 107,6**	**394,4**

Rentebytteavtaler Mill kr	**31.12.2014**	**31.03.2015**	**31.07.2015**	**31.12.2015**	**Endring 2015**
Nordea Bank	974,9	974,9	950,5	926,2	-48,7
Sum avtaler	**974,9**	**974,9**	**950,5**	**926,2**	**-48,7**

Følgende lån er tatt opp i 2015:

- Til videreformidling, Husbankens startlånsordning: 222 mill. (hvorav 50 mill. var innvilget av Husbanken ved utgangen av 2014)
- Egne lån
    - Sertifikatlån, DNB: 280 mill.
    - Sertifikatlån, Nordea: 300 mill.
    - Boliglån, Husbanken: 75 mill.

I tillegg er et lånevolum på 770 mill. (220+550) refinansiert i 2015.

Det har vært planlagt å redusere volumet av sertifikatlån. Sertifikatlånet på 550 mill. ble i november endret til et obligasjonslån med løpetid 5 år. Per 31.12.15 utgjorde andel

sertifikatlån 800 mill., hvorav 500 mill. allerede ble refinansiert til et obligasjonslån med løpetid på 3 år i januar 2016. Sertifikatlån/kortsiktige avtaler til finansiering av formål som nevnt i komuneloven (KL §50) er langsiktig gjeld, selv om avtalt løpetid er kort (jf KRS 1).

Det ble betalt 483 mill. i avdrag på lån i 2015. Noe av dette var ekstraordinære avdrag. Fremskyndingsbidrag fra Fornebu i 2014 (72 mill.) ble benyttet til ekstraordinær nedbetaling på lån. Tilsvarende ble ekstraordinære avdrag/innfrielser på kommunens utlånsportefølje i 2014 fulgt opp ved ekstraordinær nedbetaling av totalt 11 mill. i Husbanken i 2015.

For 2015 ble fremskyndingsbidraget 83 mill. og ekstraordinære avdrag startlån utgjorde 42 mill. Beløpene vil benyttes til ekstraordinær nedbetaling av lån i 2016.

VIDEREUTLÅN
Totale utlån utgjør 804 mill. (jf. Årsregnskap 2015), hvorav cirka 16 mill. er egne midler mens de øvrige kommer fra Husbanken. Av samlede utlån er 4 mill. under inkassoovervåking.

Videreformidlede husbanklån utgjorde 787 mill. per 31.12.2015 (jf. statistikk 2015).

- Utestående restanser utgjorde 1,7 mill.
- Det ble lånt ut 149 mill. i 2015

Balanseposten ubenyttede lånemidler til videreformidling er 113 mill., en økning på 35 mill. fra 2014.

BINDINGSTID OG ENDELIG FORFALL
Forvaltningen av gjeldsporteføljen er gjennomført innenfor rammene av gjeldende finansreglement. Gjennomsnittlig bindingstid ved årsskiftet var 2,4 år for hele porteføljen, en nedgang på 0,1 fra 2014. Bindingstiden skal ligge mellom 1 og 5 år i henhold til finansreglementet.

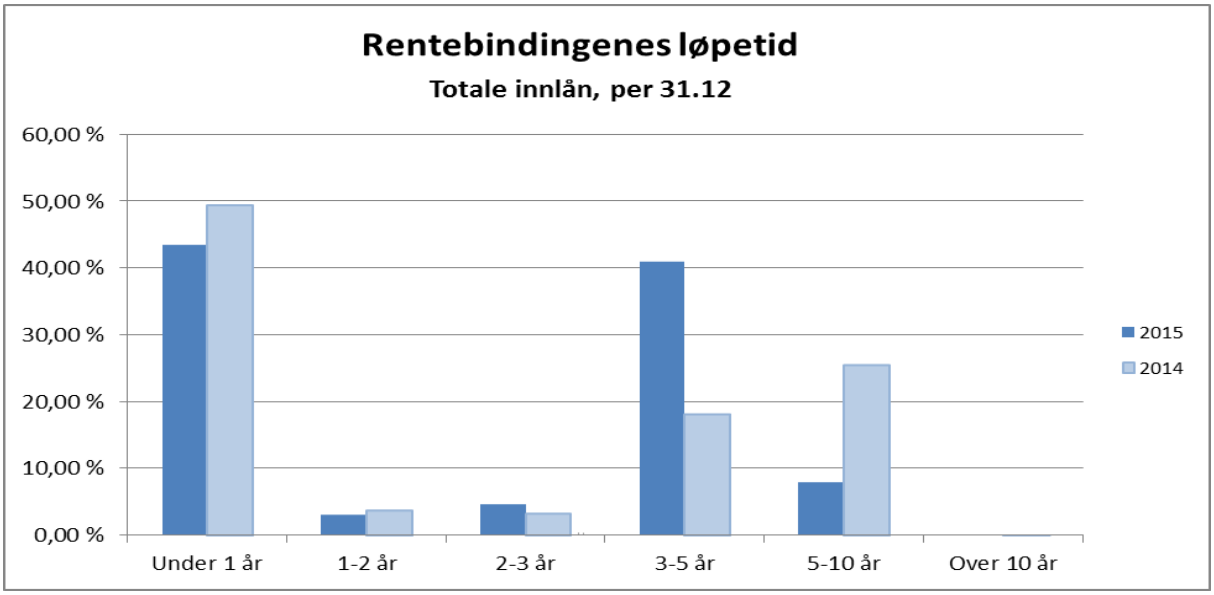

Foregående figur viser hvordan låneporteføljen fordelte seg i forhold til løpetid på rentebindingene i 2015 sammenlignet med 2014. En stor del av rentebindingene løper 3-5 år frem i tid.

Motposter som rentekompensasjon, renteinntekter fra startlån, inntekter fra gebyrfinansierte tjenester og renteinntekter på bankinnskudd innebærer i seg selv en sikring i forhold til økte kostnader ved en kommende renteoppgang. Når det tas høyde for slike forhold er sikringsgraden høy.

Ønsket rentebinding kan bl.a. sikres gjennom rentebytteavtaler (renteswap) knyttet til underliggende lån med flytende rente, jf. finansreglementet punkt 7.5. Per 31.12.15 omfattet slike avtaler 926 millioner kroner, en nedgang på cirka 49 mill. fra 31.12.14. Det er ingen nye avtaler eller endringer av eksisterende avtaler i 2015, og gjeldende avtaler er vist i tabellen.

Rentebytteavtaler
Mill. kroner

Motpart	Gjeldende til	Fast rente (%)	Beløp 31.12.15
Nordea Bank	02.11.2016	4,5	200,8
Nordea Bank	05.12.2017	3,4	122,9
Nordea Bank	14.12.2019	3,5	302,5
Nordea Bank	26.03.2021	4,3	300,0
Sum			926,2

Bærum kommune har en låneportefølje hovedsakelig bestående av serie- og annuitetslån, hvor løpetiden på lånene avtales ut fra avskrivningstiden for de underliggende investeringene. Refinansieringsrisikoen er derved liten, men økt bruk av sertifikat- og obligasjonslån er med på å øke slik risiko. Korte sertifikatlån utgjør 11 prosent av porteføljen, og er tatt opp med løpetider på 3 og 6 måneder. For å spre refinansieringsrisikoen ut i tid, har derfor enkelte sertifikatlån blitt erstattet med obligasjonslån med løpetid lengre enn 1 år. Figuren under viser hvordan lånene fordeler seg i forhold til løpetid.

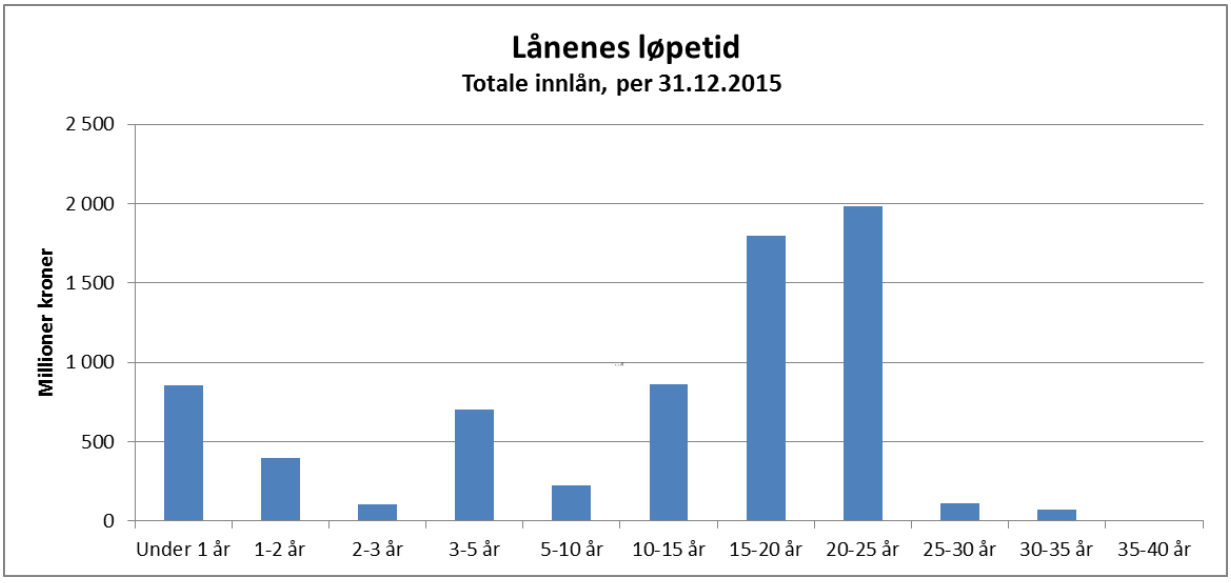

MARKEDET OG KOMMUNENS RENTEBETINGELSER
Gjeldsporteføljen hadde en gjennomsnittsrente på 2,6 prosent pr 31.12, en nedgang på 0,3 prosentpoeng fra 2014.

Rentenivået 2015 ble lavere enn 2014. Norges Banks styringsrente ble satt ned tre ganger, og gikk fra 1,5 til 0,75 prosent i 2015. Flytende renter (NIBOR 3 måneder) gikk ned 0,4 prosentpoeng. Det har vært en nedadgående trend fra et allerede historisk lavt nivå på 2 prosent ved inngangen til 2013 og til 1,2 prosent ved slutten av 2015.

Lange renter har også beveget seg nedover de senere årene, med foreløpige bunnivåer i starten og slutten av 2015. Figuren viser utviklingen i 5 og 10 års swaprenter fra 2013 til 2015.

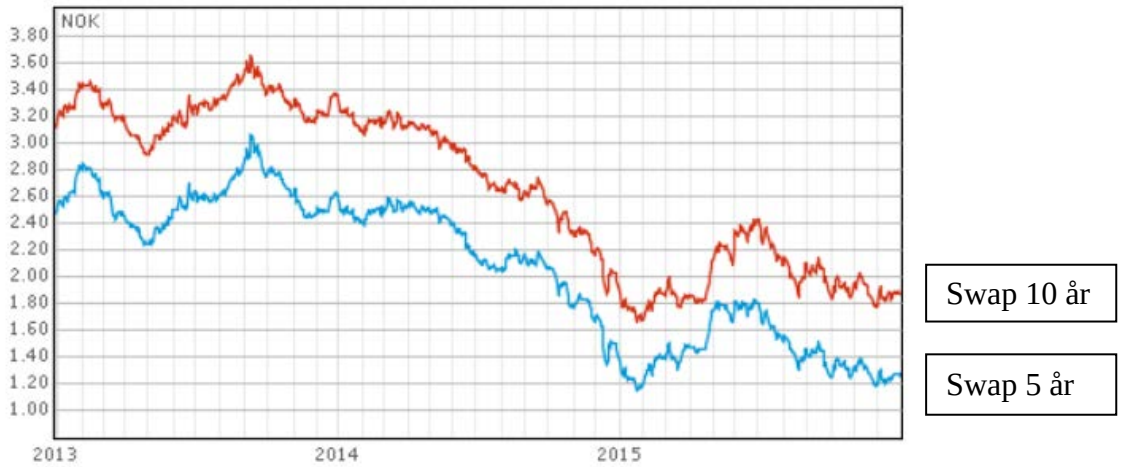

Kilde: Kommunalbanken

Svak vekst i verdensøkonomien, og kraftige stimuleringstiltak fra sentralbankene for å motvirke dette, er viktige årsaker til de lave rentene. **Kredittspreadene** gikk betydelig ut høsten 2015. Årsakene var sammensatte, jamfør omtale under kortsiktig likviditet, og det rammet også kommunale lån. Blant annet reduserte Kommunalbanken sin aktivitet i korte sertifikat- og obligasjonslån vesentlig, og forsterket effekten i et marked med allerede svekket likviditet. Kommunens kredittmargin økte med 0,5 prosentpoeng for 3 og 5 års lån i 2015, og 0,4 prosentpoeng for 10 års lån, som endte året med cirka 0,9 prosentpoeng over swaprenten. En 10 års swaprente kunne derved handles på cirka 2,8 prosent.

Når det gjelder kommunens flytende innlånsbetingelser økte Kommunalbankens marginpåslag fra 0,4 til 0,55 prosentpoeng over markedsrenten (NIBOR 3 mnd.) i slutten av 2015, som ga en rente ved utgangen av året på cirka 1,8 prosent. Sertifikatmarkedet har i hovedsak ligget lavere enn Kommunalbanken. Påslaget bestemmes av det generelle markedet, innlånskostnaden for bankene, og endringer i regulering av finanssektoren.

Husbankens flytende rente gikk ned fra 2,3 til 2,0 prosent gjennom 2015, og fastrentene ble også redusert. Grunnlaget var statsrenter med påslag av 1 prosent. Fra mars 2016 vil beregnede renter i Husbanken være basert på rentebetingelser for boliglån i markedet.

Med nåværende rentenivå, er de faktiske renteutgiftene høyere enn om hele låneporteføljen hadde vært i flytende rente. Avtaler om rentebinding gjøres for å dempe risiko, ved å redusere svingninger i utgiftsnivå som følge av renteendringer, og derved gi mer stabile økonomiske rammer for kommunens tjenesteproduksjon.

KOMMUNENS RENTERISIKO

I henhold til finansreglementet er det foretatt en enkel beregning av renterisikoen for kortsiktig likviditet og gjeld. Den viser kommunens netto renterisiko ved en generell endring i rentekurven på 1 prosentpoeng. Det forutsettes at renteendringen inntrer umiddelbart, og beregner hva det innebærer i økte netto utgifter etter 1 år.

Status 31.12.2015	Endrings-parameter [1)]	Balanse mill. kr	Porteføljefordeling	Beregnet tap mill. kr	Gj.snittlig løpetid [2)]
Gjeld med flytende rente	1 %	3 623	51 %	-36	
Gjeld med fast rente [3)]		3 485	49 %	0	
Finanspassiva		7 108	100 %	-36	2,4
Pengemarked	1 %	0	0 %	0	
Bankinnskudd [4)]	1 %	1 512	100 %	15	
Finansaktiva (kortsiktig likv.)		1 512	100 %	15	
Netto "flytende" gjeld	1 %	**2 111**		-21	

[1)] En heving av rentenivået med 1 prosentpoeng for flytende renter

[2)] Vektet gjennomsnittlig løpetid/bindingstid for renteavtalene. Gjeldens rentebinding skal ligge mellom 1 og 5 år.

[3)] Lån der gjenværende rentebinding er mer enn 12 måneder (inkl swap)

[4)] Bankinnskudd på konsernkonto (toppkonto) i hovedbank samt eventuelle andre innskudd. Avsatt skatt er ikke inkludert.

Fastrentedelen av gjelden vil ikke bli påvirket av et skift i rentekurven det første året, og virkningen (etter ett år) er derved null kroner. For gjeld med flytende rente utgjør 1 prosent renteendring en utgiftsøkning i størrelsesorden 36 mill. Økt rentesats på gjeldssiden betyr høyere renteutgifter, men samtidig blir effekten tilsvarende for innskuddsrenten – dvs. høyere renteinntekter. Avkastningen ved dagens nivå av driftslikviditet gir en beregnet gevinst på 15 mill. Når disse effektene slås sammen viser beregningen at kommunen vil få anslagsvis 21 mill. i økte renteutgifter etter 1 år ved 1 prosentpoeng økning i rentenivået. Dette gir en illustrasjon av renterisikoen på kort sikt med dagens posisjonering.

Ett prosentpoengs økning i rentenivået er en moderat forutsetning. Selv innenfor en relativt kort tidshorisont kan det inntreffe renteendringer som er større enn dette. Ved en situasjon med 2 prosentpoeng endring i rentekurven, vil utslaget bli dobbelt så stort. I gjennomsnitt for de siste 10 årene har pengemarkedsrenten ligget på 2,9 prosent, som er cirka 1,7 prosentpoeng over nivået ved årsskiftet.

Det vises også til stresstest for den samlede finansforvaltningen i kapittel 4, samt til Regnskap 2015 inkludert noter vedrørende lånegjelden.

4 Stresstest

For å få et bilde av risikoen i finansporteføljen er det foretatt en stresstest. Den samlede finansforvaltningen av kortsiktige og langsiktige plasseringer, samt gjeld, er testet mht beregnet tap ved sammenfallende brå markedsendringer. I henhold til finansreglement 2014 er det også tatt med motpartsrisiko (mulig tap som følge av mislighold/konkurs hos den en handler med) for hoved- og sekundærbank. Det er i den sammenheng benyttet Finanstilsynets stresstest. Den beregner samlet tap av de langsiktige plasseringene hensyntatt samvariasjon mellom aktivaklasser. Motpartsrisikoen er beregnet i samme modellen, og det er i den sammenheng kun bankinnskudd som er relevant å ta med. Renteswappene i gjeldsporteføljen (derivater) er negative, og er derfor ikke aktuelle for testen. For kortsiktige midler og gjeld er også stresstestens parametere lagt til grunn, men beregnet separat.

Stresstesten tar for seg et scenario der rentenivået heves 1,5 prosent samtidig som aksjekursene faller 20 prosent. Til sammenligning falt aksjeindeksen MSCI World nær 40 prosent i 2008 (under finanskrisen), noe som viser at faktiske endringer i kriseår kan slå hardere ut enn det denne testen tar høyde for. Beregningen av det beskrevne scenariet, viser at finansporteføljen pr 31.12.15 ville hatt et tap i markedsverdi på 270 mill., mot 253mill. i 2014. Økningen i beregnet mulig tap skyldes høyere motpartsrisiko som følge av høyere innskudd i hovedbanken. I tillegg kommer forvaltningsfondet med 7 mill.

	Balanse Prosent	Balanse Mill. kr	Endrings-parameter	Durasjon	Beregnet tap Mill. kr
Gjeld med p.t. rente/flytende rente	51 %	3 622,9	1,50 %		54
Gjeld med fast rente	49 %	3 484,7			
Finanspassiva	**100 %**	**7 107,6**		2,4	**54**
Innskudd i bank og korte pengemarkedsplasseringer	**100 %**	**1 511,8**	1,50 %		**-23**
Renterisiko					
Anleggsobligasjoner	0 %				
Norske omløpsmidler	70 %	1 578,3	1,50 %	1,8	42
Utenl. Omløpsmidler	0 %				
Eiendomsrisiko					
Fast eiendom	0 %				
Aksjerisiko					
Norske aksjer	0 %				
Utenl. Aksjer	30 %	690,6	20 %		138
Valutarisiko					
Netto valutaeksponering					
Spreadrisiko iht obligasjonenes kredittrating					43
Beregnet effekt av diversifiseringen i porteføljen					-46
Langsiktige finansaktiva, samlet markedsrisko	**100 %**	**2 268,9**			**178**
Motpartsrisiko (bankinnskudd, derivater)		**1 511,8**			**61**
Mulig tap vil utgjøre					**270**

I denne analysen er det ikke tatt hensyn til markedsverdiendringen for gjeld med fast rente i beregningen. Årsaken er at kommunens finanspassiva (gjeld) føres til bokført verdi og ikke markedsverdi, slik at markedsverdiendringer ikke har betydning for regnskapet.

De finansielle omløpsmidlene (pengemarkedsfond og langsiktige finansaktiva) balanseføres til markedsverdi og markedsendringer får dermed betydning direkte i regnskapet.

5 Vedlegg - forvaltningsfondet

5.1 Årsregnskap

Bærum kommunes forvaltningsfond			
RESULTATREGNSKAP	**Note**	**31.12.2015**	**31.12.2014**
Renter og utbytte fra finansielle eiendeler	1.1	57 458 294	69 521 375
Gevinster ved realisasjon av finansielle eiendeler	1.2	482 352 488	79 688 958
Tap ved realisasjon av finansielle eiendeler	1.3	-162 730 733	-81 213 429
Urealisert gevinster/tap på finansielle eiendeler	1.4	-361 919 246	82 271 788
Sum resultat av finansielle eiendeler		**15 160 802**	**150 268 692**
Driftskostnader			
Andre driftskostnader/ resultatjusteringer	1.5	-1 264 934	-877 724
Forvaltningshonorarer og gebyrer	1.6	-2 286 869	-2 305 605
Sum driftskostnader		**-3 551 803**	**-3 183 329**
Årsresultat		**11 608 999**	**147 085 363**
Overført til bufferkapital	2	11 608 999	147 085 363
Sum overføringer		**11 608 999**	**147 085 363**

Bærum kommunes forvaltningsfond

EIENDELER	Note	Balanse 31.12.2015	Balanse 31.12.2014
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler	3	708 866 955	804 205 633
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	3	1 551 449 532	1 553 551 099
Finansielle derivater	3	-19 509 977	-79 567 846
Sum finansielle eiendeler		**2 240 806 509**	**2 278 188 885**
Fordringer			
Kortsiktige fordringer	1.7	96 359	2 150 323
Sum fordringer		**96 359**	**2 150 323**
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter	1.8	**15 626 151**	**14 782 141**
Andre eiendeler			
Kasse, bank	1.9	12 727 071	7 220 233
Sum andre eiendeler		**12 727 071**	**7 220 233**
SUM EIENDELER		**2 269 256 090**	**2 302 341 582**

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	Balanse 31.12.2015	Balanse 31.12.2014
Egenkapital			
Grunnkapital	2	1 528 518 969	1 528 518 969
Bufferkapital	2	740 163 231	773 554 232
Sum egenkapital		**2 268 682 200**	**2 302 073 202**
Gjeld			
Annen kortsiktig gjeld	1.10	93 890	258 274
Sum kortsiktig gjeld		**93 890**	**258 274**
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter			
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	1.11	**480 000**	**10 106**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**2 269 256 090**	**2 302 341 582**

NOTE 1: SPESIFIKASJONER - RESULTAT	31.12.2015	31.12.2014
1.1		
Renteinntekter og utbytte fra finansielle eiendeler		
Aksjeutbytte	13 597 052	17 907 332
Renteinntekter likvider	161 128	274 855
Renteinntekter rentebærende papirer	43 700 113	51 339 188
	57 458 294	**69 521 375**
1.2		
Gevinster ved realisasjon av finansielle eiendeler		
Gevinster fra aksjer og andeler	474 958 146	65 114 934
Gevinster rentebærende papirer	7 394 342	14 574 024
	482 352 488	**79 688 958**
1.3		
Tap ved realisasjon av finansielle eiendeler		
Tap fra aksjer og andeler	-161 740 768	-78 024 941
Tap fra rentebærende papirer	-989 965	-3 188 488
	-162 730 733	**-81 213 429**
1.4		
Urealisert gevinst/tap av finansielle eiendeler		
Urealisert gevinst/tap aksjer og andeler	-317 017 832	60 712 341
Urealisert gevinst/tap rentebærende papirer	-44 901 415	21 559 447
	-361 919 246	**82 271 788**
1.5		
Andre driftskostnader/ resultatjusteringer		
Bankomkostninger, valutasikring, gebyrer o.l.	-125 384	-
Nettoførte forskjeller (fra invest.portefølje KLP)	1 144 635	-
Adm. og konsulenthonorarer	-2 284 184	-877 724
	-1 264 934	**-877 724**
1.6		
Forvaltningsgebyrer/depot kostnad		
Nordea	-299 660	291 365
DnB NOR	-608 484	579 423
Northern Trust/KLP	-1 378 725	1 434 817
	-2 286 869	**-2 305 605**

NOTE 1: SPESIFIKASJONER - BALANSE	31.12.2015	31.12.2014
1.7		
Kortsiktige fordringer		
Mellomværende med megler	96 359	2 150 323
	96 359	**2 150 323**
1.8		
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		
Påløpte renteinntekter	15 206 482	13 320 770
Tax reclaims	415 810	508 289
Påløpt utbytte	3 859	953 082
	15 626 151	**14 782 141**
1.9		
Kasse, bank		
Nordea, forvaltningskonto	5 765 215	804 756
DNB forvaltningskonto	3 780 878	1 809 536
Northern Trust/KLP forvaltningskonto	1 220 042	2 075 890
DNB driftsbankkonto	1 960 936	2 530 051
	12 727 071	**7 220 233**
1.10		
Annen kortsiktig gjeld		
Mellomværende megler/ leverandørgjeld	93 890	-258 274
	93 890	**-258 274**
1.11		
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		
Påløpte konsulenthonorar	480 000	10 107
	480 000	**10 107**

Bærum kommunes forvaltningsfond

Note 2: Endringer i egenkapitalen

	Grunnkapital	Bufferkapital	Total EK
EK 31.12.2014	1 528 518 969	773 554 232	**2 302 073 201**
Overført til BK		-45 000 000	-45 000 000
Årsresultat		11 608 999	11 608 999
EK 31.12.2015	1 528 518 969	740 163 231	**2 268 682 200**

Egenkapitalen skal deles inn i grunnkapital og bufferkapital.

Per 31.12.15 var resultatet på 11,6 MNOK. Dette er overført bufferkapitalen. Det er i løpet av 2015 likvidert fondsandeler på 47 MNOK, 45 MNOK av disse er overført Bærum kommune. Sistnevnte er belastet bufferkapitalen.

Note 3: Verdipapirer

	Obligasjoner	Aksjer	Finansielle derivater	SUM
Virkelig verdi, norske	1 510 669 406			1 510 669 406
Anskaffelseskost, norske	1 513 492 357			1 513 492 357
Virkelig verdi, utenlandske	40 780 125	708 866 955		749 647 080
Anskaffelseskost, utenlandske	41 004 400	714 554 286		755 558 686
Valutasikring			-19 509 977	-19 509 977
Sum virkelig verdi	1 551 449 532	708 866 955	-19 509 977	**2 240 806 509**
Sum anskaffelseskost	1 554 496 757	714 554 286	-19 509 977	2 249 541 066
Kasse, bank				12 727 071
Fordringer				96 359
Påløpte inntekter (renter og urealisert gevinst)				15 626 151
Kortsiktig gjeld				-93 890
Påløpte kostnader				-480 000
Netto påløpte inntekter				15 148 620
Sum				**2 268 682 200**

Merknad vedrørende valutasikring:
Kronekursen svekket seg i 2015, og resultatet for valutasikringen er isolert sett negativ. Investeringen er imidlertid økt tilsvarende. Sikringen har fungert etter intensjonen, dvs. at det oppnås et resultat i norske kroner der effekten av valutasvingninger er tatt bort.

5.2 Revisjonsberetning

BÆRUM KOMMUNE
KOMMUNEREVISJONEN

Kommunestyret

Deres ref.:	Vår ref.:	Dato:
	16/42719/PSV	18.03.2016

Revisors beretning for forvaltningsfondet (BKFF) 2015

Vi har revidert årsregnskapet for Bærum kommunes forvaltningsfond (BKFF), som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap som viser et årsresultat på kr 11.608.999, oppstilling over endringer i egenkapital og andre noteopplysninger. Regnskapet er utarbeidet av rådmannen med utgangspunkt i kommunens vedtatte finansreglement.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Rådmannen er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunens finansreglement, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette regnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med internasjonale revisjonsstandarder. Disse standardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.
En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i regnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at regnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for enhetens utarbeidelse av et regnskap som gir en dekkende fremstilling, med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene som er utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den generelle presentasjonen av regnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Postadresse:
Postboks 700
1304 SANDVIKA
E-post:
kommunerevisjonen@baerum.kommune.no

Besøksadresse:
Rådhuset
Rådhustorget 4

Org. nr:
Bank:
Telefon: 67 50 40 50
Faks:

KLART SPRÅK?
Hjelp oss å bli bedre:
klartsprak@baerum.kommune.no

Konklusjon

Etter vår mening gir regnskapet et rettvisende bilde av den økonomiske stillingen i Bærum kommunes forvaltningsfond per 31. desember 2015 og av fondets økonomiske resultat for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med de vedtatte rapporteringsbestemmelsene i finansreglementet.

Andre forhold

Bærum kommune utarbeider et årsregnskap for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2015 i samsvar med kommuneloven og kommunale forskrifter. Vi avgir en egen revisjonsberetning til kommunestyret vedrørende kommuneregnskapet, hvor regnskapstallene for forvaltningsfondet inngår.

Per-Martin Svendsen
revisjonssjef

5.3 Avkastningsrapport

Mill. kr

FORVALTNINGSKAPITAL PR. MÅNEDSSLUTT

	Bank	Norske obligasjoner	Utenlandske aksjer	Totalt
des.14	3	1 572	728	2 302
jan.15	2	1 580	719	2 301
feb.15	2	1 576	766	2 344
mar.15	2	1 575	759	2 336
apr.15	2	1 573	779	2 353
mai.15	2	1 578	786	2 366
jun.15	1	1 576	764	2 341
jul.15	1	1 585	777	2 363
aug.15	1	1 589	720	2 310
sep.15	1	1 575	697	2 272
okt.15	1	1 579	751	2 331
nov.15	0	1 578	754	2 332
des.15	2	1 576	691	2 269

FINANSINNTEKTER

	Bank	Norske obligasjoner	Utenlandske aksjer	Totalt	
jan.15	0	9	-10	-1	
feb.15	0	-4	47	43	
mar.15	0	-1	-7	-8	
apr.15	0	-2	20	18	
mai.15	0	5	8	13	
jun.15	0	-3	-22	-25	
jul.15	0	9	13	22	
aug.15	0	4	-57	-53	
sep.15	0	-14	-23	-37	
okt.15	0	4	54	58	
nov.15	0	-1	3	2	
des.15	0	-2	-17	-18	
hittil i år	0	5	9	14	*

*Finansinntektene inkluderer endring i markedsverdi og forvaltningshonorarer. Andre driftskostnader er ikke inkludert og finansinntektene vil dermed variere noe fra driftsresultatet.

%-VIS FORDELING AV FORVALTNINGSKAPITAL

	Bank	Norske obligasjoner	Utenlandske aksjer	Totalt
des.14	0,1 %	68,3 %	31,6 %	100,0 %
jan.15	0,1 %	68,7 %	31,2 %	100,0 %
feb.15	0,1 %	67,2 %	32,7 %	100,0 %
mar.15	0,1 %	67,4 %	32,5 %	100,0 %
apr.15	0,1 %	66,8 %	33,1 %	100,0 %
mai.15	0,1 %	66,7 %	33,2 %	100,0 %
jun.15	0,1 %	67,3 %	32,6 %	100,0 %
jul.15	0,1 %	67,1 %	32,9 %	100,0 %
aug.15	0,0 %	68,8 %	31,2 %	100,0 %
sep.15	0,0 %	69,3 %	30,7 %	100,0 %
okt.15	0,0 %	67,7 %	32,2 %	100,0 %
nov.15	0,0 %	67,7 %	32,3 %	100,0 %
des.15	0,1 %	69,5 %	30,4 %	100,0 %

AVKASTNING I %

	Bank	Norske obligasjoner	Utenlandske aksjer	Totalt	Ref.indeks
jan.15	0,2 %	0,5 %	-1,5 %	-0,1 %	-0,1 %
feb.15	0,2 %	-0,3 %	6,3 %	2,0 %	1,7 %
mar.15	0,2 %	0,0 %	-0,9 %	-0,3 %	-0,4 %
apr.15	0,2 %	-0,1 %	2,8 %	0,9 %	0,9 %
mai.15	0,2 %	0,3 %	0,9 %	0,5 %	0,5 %
jun.15	0,2 %	-0,2 %	-2,8 %	-1,1 %	-0,9 %
jul.15	0,2 %	0,6 %	1,4 %	0,9 %	0,7 %
aug.15	0,2 %	0,2 %	-7,4 %	-2,4 %	-2,0 %
sep.15	0,2 %	-0,9 %	-3,1 %	-1,6 %	-0,9 %
okt.15	0,2 %	0,3 %	7,7 %	2,7 %	2,6 %
nov.15	0,2 %	-0,1 %	0,4 %	0,1 %	0,3 %
des.15	0,2 %	-0,1 %	-2,2 %	-0,8 %	-0,7 %
hittil i år	2,6 %	0,3 %	0,8 %	0,6 %	1,7 %